

Ökad administration och få nyetableringar kan bli konsekvensen av LOV

Vid årsskiftet började Lagen om valfrihetssystem (LOV) att gälla. En majoritet av Sveriges kommuner arbetar nu med utredningar och förberedelser för ett införande av valfrihetssystem. Många svenska kommuner oroas dock över ökad administration och säger sig också sakna egen kompetens för att genomföra förändringarna. Ett flertal av berörda företag ser reglerna som krångliga och få av företagen är beredda att etablera sig på nya orter trots att just detta är en grundtanke med LOV. Men kommunerna bedömer att lagstiftningen både kommer att öka företagandet generellt och ge fler kvinnliga företagare. Det visar PricewaterhouseCoopers undersökning av hur svenska kommuner och utförare ser på LOV.

Den nya lagen syftar till att underlätta för de kommuner som vill införa valfrihetssystem inom socialtjänsten. PricewaterhouseCoopers har undersökt hur dessa kommuner samt berörda företag ser på de förändringar som lagen medför. Bilden som växer fram präglas av oro för ökad administration, kompetensluckor och en tvekan inför etablering på nya orter.

Närmare tre av fyra (73 %) kommuner befarar en ökad administrativ börda i anslutning till de nya reglerna. Samtidigt menar färre än hälften av kommunerna (45 %) att de har tillräcklig egen kompetens för att hantera förändringarna. Lösningen på kompetensbristen är enligt kommunerna en ökning av antalet projektanställningar. Av de 79 kommuner som har svarat på frågan är det drygt hälften (52 %) som nämner projektanställningar som huvudfokus snarare än intern utbildning och konsultstöd.

Det är oroande att så många kommuner är bekymrade över administrations- och kompetensfrågor när det gäller en förändring vars syfte är underlätta för både kommuner och företag. För många är det här en ny marknad med nya förutsättningar och det är uppenbart att kommunerna behöver stöd för att kunna dra nytta av förändringen, menar Lars Näsström, ansvarig för LOV-frågor vid Komrev inom PricewaterhouseCoopers.

Ur ett företagarperspektiv så upplevs reglerna som krångliga och många företag tvekar inför etablering på nya orter. Bland utförarna är det så få som 28 % som till viss eller stor del instämmer i påståendet att reglerna är lättförståeliga.

Följdfrågan är således om reglerna bör förtydligas eller om förändringarna behöver kommuniceras bättre i företagarleden? Vi tror att företagen behöver vägledning med att lära känna den kommunala miljön och kulturen, menar Lars Näsström.

Ett av syftena med LOV är att stimulera till ökat företagande inom vård och omsorg. Men undersökningen visar på ett svagt intresse från företagarnas sida. Hela 66 % av utförarna uppger att det inte är aktuellt att blicka mot andra orter för nyetablering. Samtidigt svarar två tredjedelar (65 %) av de undersökta kommunerna att de kommer att arbeta aktivt med marknadsföringsinsatser för att locka till sig nya utförare. Frågan är dock om dessa åtgärder kommer att vara tillräckliga för att skapa ett starkare intresse bland företagarna.

Ett lågt intresse till nyetablering är ett klart hot mot lagens intentioner. Här finns ett stort behov av tydlig information till företagen kring kommunernas avsikter, anser Lars Näsström.

De tillfrågade kommunerna verkar dock inte oroas för att LOV inte ska kunna bidra till ökat företagande. Åtta av tio kommuner (81 %) anser att LOV kommer att stimulera till ett ökat företagande. Drygt hälften (52 %) tror att förändringarna inverkar positivt på andelen kvinnliga företagare.

Om undersökningen

Två separata undersökningar har genomförts. En målgrupp för undersökningen har varit ansvariga personer för frågor kring valfrihetssystem (t ex socialchefer) inom de kommuner som har erhållit stimulansmedel från Socialstyrelsen. Den andra undersökningen har riktats till ansvariga inom och vård- och omsorgsföretag . Totalt har 126 svar inkommit från kommunerna och 107 från företagen. Undersökningarna har genomförts under maj och juni 2009 via e-post.

För mer information kontakta:

Lars Näsström, ansvarig för LOV-frågor vid Komrev inom PricewaterhouseCoopers
Tel 054-13 78 56, mob 070-563 89 96

Martin Askman, pressansvarig, PricewaterhouseCoopers
Tel 08-555 336 85, mob 0709-29 36 85

Fakta om PricewaterhouseCoopers:

PricewaterhouseCoopers i Sverige är marknadsledande inom revision, redovisning, skatt och affärsrådgivning med 3 500 medarbetare och kontor på 125 orter runt om i landet. Med erfarenhet och unik branschkunskap utvecklar vi värden för våra 60 000 kunder vilka utgörs av globala företag, svenska storföretag och organisationer, mindre och medelstora, främst lokala företag samt den offentliga sektorn.

PricewaterhouseCoopers i Sverige drivs som en självständig och oberoende juridisk enhet. Vi ingår i det globala nätverket PricewaterhouseCoopers som är världens största nätverk inom revision, skatte- och affärsrådgivning. Vi delar våra kunskaper, erfarenheter och lösningar med 155 000 medarbetare i 153 länder för att utveckla nya perspektiv och praktiska råd.